

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БиХ

Година 10, број 2

фебруар 2007.

Европска унија подржава сарадњу између Европске централне банке и Централне банке БиХ

Чланица Извршног одбора и Управног вijeћа Европске централне банке (ЕЦБ) *Gertude Tumpel-Gugerell*, шеф Оперативног одјељења Делегације Европске комисије (ЕЦ) у Босни и Херцеговини *Andre Lys* и гувернер Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ) Кемал *Козарић* потписали су 16. фебруара 2007. године у Сарајеву трипартички протокол, означивши тиме почетак Програма Евросистема о пројекти потреба ЦББиХ. Европска унија (ЕУ) са 300.000 евра финансира шестомјесечни програм који почиње 1. марта 2007. године. Програм ће бити имплементован кроз координиран приступ Евросистема, што укључује ЕЦБ у партнерству са Deutsche Bundesbank, Банком Естоније, Банком Грчке, Банком Шпаније, Банком Француске, Банком Италије, Аустријском народном банком и Банком Словеније. Како би се координирале активности и пажљivo био урађен извјештaj о пројекти потреба, Евросистем је поставио *Santiago Fernandez de Lira* за резидентног координатора програма у Сарајеву на период од шест мјесеци. Осам партнериских државних централних банака ће осигурати експерте који ће вршити пројекти у оквиру својих експертских области

током кратких појета Сарајеву и у тијесним контактима са партнеријма у Централној банци Босне и Херцеговине. Програм ће обухватити више функција ЦББиХ: за функције везане за координацију активности агенција одговорних за издавање дозвола и за супервизију биће задужена Банка Француске, за економску анализу и истраживања биће задужена Банка Италије, Deutsche Bundesbank за финансијску стабилност, Банка Шпаније за интерну ревизију, Банка Словеније и Банка Естоније за монетарну политику у оквиру аранжмана валутног одбора, Банка Грчке за платне системе и Аустријска народна банка за статистику. Ове области ће се упоредити са стандардима Европског система централних банака. ЦББиХ ће подржати програм, обезбеђујући, између остalog, подршку својих упосленика и логистичку подршку резидентном координатору програма и експертима из државних централних банака. Госпођа *Tumpel-Gugerell*, господин *Lys* и господин *Козарић* имплементацију овог програма виде као јачање економске и финансиске сарадње између ЕУ и БиХ, као и између ЦББиХ и ЕЦБ и њених партнериских државних централних банака.

Програмом процењене потреба у корист Централне банке Босне и Херцеговине, о чему је потписан Протокол између Европске централне банке, Делегације Европске комисије у Босни и Херцеговини и Централне банке Босне и Херцеговине, идентификоване су области у којима би

Централна банка Босне и Херцеговине требала постићи прогрес како би њени стандарди били усклађени с онима усвојеним у Европском систему централних банака. Током церемоније потписивања Протокола, губернер Козарић захвалио је Делегацији Европске комисије у Босни и Херцеговини,

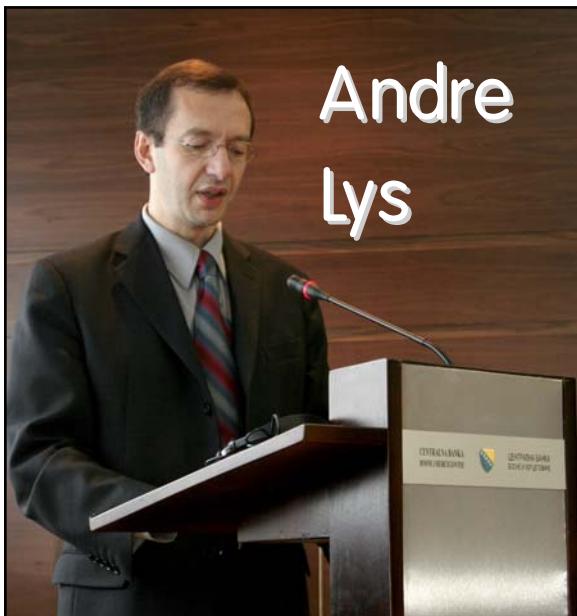
посредством које ће Европска унија са 300.000 евра финансирати овај програм, те Европској централној банци која је препознала Централну банку Босне и Херцеговине као институцију која је спремна прихватити европске стандарде и своја правила, политике и праксу прилагодити европским. Такође је захвалио и представницима националних централних банака укљученим у овај програм. "Овај програм је од изузетног значаја за Централну банку Босне и Херцеговине, јер ће омогућити прошењу стања у седам области и упоредити их са стандардима Европског система централних банака. Програм је истовремено од значаја и за Босну и Херцеговину у целини, јер се његовом имплементацијом обиљежава јачање економске и финансијске сарадње Европске уније и Босне и Херцеговине", истакао је губернер Козарић. Код свих грађана, према његовим ријечима, постоји жеља за уласком у Европску унију, а на том путу неопходно је да свака институција учини јако пуно како би се досегли европски стандарди. "Моје задовољство је веће што Централна банка Босне и Херцеговине међу првима креће у том правцу", казао је губернер Козарић, исказавши наду да је ово тек први корак у сарадњи Централне банке Босне и Херцеговине и Европске централне банке.

Европска централна банка и Централна банка Босне и Херцеговине су међу најмлађим централним банкама на свету. У суштини, Европска централна банка је званично основана око годину дана након Централне банке Босне и Херцеговине, истакла је *G. Tumpel-Gugerell* у говору током церемоније потписивања Протокола. Од оснивања у јулу 1998. године, Европска централна банка активно гради односе са централним банкама из цијelog света и са Централном банком Босне и Херцеговине већ неколико година има добре односе. Дан потписивања Протокола, *G. Tumpel-Gugerell* означила је као посебан дан, који обиљежава почетак

ближег односа између Европске централне банке и Централне банке Босне и Херцеговине. У току следећих шест мјесеци, Европска централна банка и осам државних централних банака Европског система централних банака интензивно ће радити са Централном банком Босне и Херцеговине на Програму процењене потреба који финансира Европска унија. Добра пракса централног банкарства, додала је представница Европске централне банке, није битна само за функционисање централне банке, него такође доприноси учвршћивању јавног мишљења о стабилној и ефикасној организацији која је дио оквира који омогућава добро функционисање

економије. "Општи циљ програма и наших анализа је да пружимо губернеру Козарићу и његовом тиму процењену о томе где се његова централна банка налази данас поредећи са праксама централних банака чланица Европске уније и Европског система централних банака. Задовољство нам је да наше искуство и увиде у праксу централног банкарства у Европској унији ставимо на располагање губернеру Козарићу", казала је *G. Tumpel-Gugerell*. Она је додала да ће Европска централна банка и осам партнериских централних банака осигурати да процењена буде високо квалитетна и да може омогућити основу за пројекте који ће услиједити с циљем превазилажења било каквих преосталих разлика између тренутне праксе Централне банке Босне и Херцеговине и централних банака чланица Европске уније. Исказала је ујверење да ће чести контакти у наредним мјесецима између Европске централне банке и представника државних централних банака с једне, и Централне банке Босне и Херцеговине с друге стране, допринијети даљем јачању пословних односа између ових институција. "Ујверена сам да ћемо развити ближе везе са Делегацијом Европске комисије у Босни и Херцеговини. Дозволите ми да у закључку кажем да је за Европску централну банку важно да има близке односе и да пружа подршку централним банкама сусједних земаља. Задовољство ми је да је Евросистем схваћен као извор инспирације и знања и да смо позвани да координирамо програм попут овог у Сарајеву", казала је *G. Tumpel-Gugerell*.

Централна банка Босне и Херцеговине је једна од првих и најуспјешнијих државних институција Босне и Херцеговине. Под њеним вођством направљени су велики успјеси којима се учврстила економија Босне и Херцеговине и побољшао свакодневни живот њених грађана, изјавио је шеф Оперативног одјељења Делегације Европске комисије у Босни и Херцеговини Andre Lys.

Монетарном политиком коју проводи Централна банка Босне и Херцеговине постигнута је, према његовим ријечима, макроекономска стабилност у Босни и Херцеговини, а инфлација је била релативно ниска у поређењу са сусједним земљама. Централна банка Босне и Херцеговине је сачувала стабилност конвертibilне марке, која је формирала повјерење јавности у бх. валуту. Доказ за то је стални пораст полога у КМ валути. "Међутим, економија се стално развија и расте и то морају пратити институције. У том погледу, Централна банка Босне и Херцеговине представља модел како друге бх. институцијије требају функционисати као независне и професионалне институције, спремне прихватити и провести промјене. Задовољство ми је да Делегација Европске комисије може пружити подршку Централној банци Босне и Херцеговине. Обезбиједићемо износ од 300.000 евра Европској централној банци и државним банкама земља чланица Европске уније како би оне помогле Централној банци Босне и

Херцеговине у усклађивању са стандардима банака Еurosистема", истакао је Lys. Уз захвалност државним банкама земља чланица Европске уније и Европској централној банци, Lys је од Централне банке Босне и Херцеговине затражио да у потпуности проведе неопходне реформе ради прилагођавања своје политике и процедура онима у централним банкама Еurosистема. "Такође, тражим од вас да искористите ову прилику да научите што је више могуће од банака земља чланица Европске уније и експерата Европске централне банке", додао је Lys. Коначно, према Споразуму о стабилизацији и придрживању, Босна и Херцеговина мора одржати стабилно макроекономско окружење. Као што је свима познато, у овоме Централна банка Босне и Херцеговине има главну улогу, те је Lys похвалио њено залагање и преданост у обављању задатака и одговорности. "Још је много изазова који предстоје Босни и Херцеговини уколико жели постати пуноправни члан Европске уније. Од изузетне важности је схватити да је провођење неопходних реформи важно за добробит ове земље, а не само да би се удовојило Европској унији и како успјех у остваривању тих циљева не зависи од Европске уније, него од грађана и политичких вођа Босне и Херцеговине", закључио је Lys.

"Ко се једном напије воде са Баščarшије..."

Гувернер Козарић био је домаћин коктела уприличеног у резиденцији "Конак" за госте из Европске централне банке и централних банака земља укључених у програм, као и за амбасадоре тих земаља у БиХ, те за представнике Делегације Европске комисије у БиХ. Поздрављајући госте, гувернер Козарић указао је на значај потписивања Протокола за ЦББиХ. То, према гувернеровим ријечима, представља јасан знак да је ЦББиХ препозната као једна од институција која је најспремнија да стандарде прилагоди захтјевима Европске уније. "Дјеловање ЦББиХ и банкарског и финансијског сектора у БиХ у протеклих десет година гарантује да ће ЕЦБ и партнёрске централне банке имати поузданог парт-

нера на путу јачања економске и финансијске сарадње између ЕЦБ и ЦББиХ", истакао је гувернер. Жеља за уласком у ЕУ једно је од ријетких питања о којем грађани и политичари имају консензус, а како би та жеља била и остварена, потребно је, казао је гувернер, да све институције у земљи буду укључене у то и да раде заједно у постизању стандарда ЕУ. "ЦББиХ је начинила први корак у том смјеру и сви ми у ЦББиХ смо поносни на то", истакао је. "Сарајево је град отвореног срца, добрих људи и позитивног духа. Постоји стара изрека у Сарајеву која каже 'Ко се једном напије воде са Баščarшије, тај ће се увијек враћати у Сарајево'. Надам се да ће те се и ви вратити", рекао је гувернер Козарић.

Еurosistem је именовао Santiago Fernández de Lis за резидентног координатора Програма о процјени потреба Централне банке Босне и Херцеговине. Santiago Fernández de Lis је директор Одјељења за међународну економију и међународне односе Банке Шпаније и у Сарајеву почине радити 1. марта 2007. године. Има богато искуство у централном банкарству, био је одговоран за рад неколико одјељења Банке Шпаније, а такође је активан у Банци за међународна поравнања у Базелу (BIS).

Услуге картичног пословања пружа 25 банака у БиХ

Пише: Ђорђе Рацковић, руководилац Одјељења платних система

Од укупно 30 комерцијалних банака у Босни и Херцеговини на крају 2006. године, 25 банака је пружало услуге картичног пословања, од којих је 19 имало и неку од међународних платних картица. Укупан број издатих картица на дан 31. децембра 2006. године је био 1.121.483 (у 2005. години било је укупно 942.874 картице). Од тога је 124.128 кредитних, 943.318 дебитних и 54.037 картица са одгођеним плаћањем (charge). У банкама у Босни и Херцеговини картично пословање се одвија употребом Visa, MasterCard и Diners картица од страних, и Bamcard, домаће платне картице. Укупно је у 2006. години обављено више од 16,8 милиона трансакција (у 2005. години извршено је 11 милиона трансакција) у картичном пословању, и то путем кредитних картица 1,7 милиона, дебитних 12,7 милиона и картица са одгођеним плаћањем 2,4 милиона трансакција. Од наведеног броја, око 10,8 милиона трансакција реализовано је путем ATM, а око 6,0 милиона трансакција путем ПОС терминал. У односу на број издатих картица у прошлој години, у просјеку по једној картици било је око 16 трансакција или тек нешто више од једне трансакције по картици мјесечно, што није позитиван показатељ о томе колико је заживјело картично пословање на нашим просторијама. Укупна вриједност наведених трансакција је 2,3 милијарде KM (у 2005. години износила је 1,9 милијарди KM). Од тога 243,5 милиона KM је вриједност трансакција по кредитним картицама, 1,9 милијарди KM по дебитним и 191,8 милиона KM по картицама са одгођеним

плаћањем. Од наведене вриједности свега 15% се односи на плаћање робе, а чак 85% на подизање готовине било путем ATM, било путем ПОС терминал. Ако погледамо одређене просјечне величине, опет ћemo доћи до неповољних показатеља о стварном коришћењу банкарских картица. Нпр. просјечна вриједност једне трансакције је свега 137 KM. Просјечан промет по једној картици годишње износи око 2.100,00 KM или око 175 KM по једној картици мјесечно. И даље вриједи констатација да је највећи дио картичног пословања концентрисан у неколико банака које имају изузетно развијен овај сегмент банкарског пословања. У БиХ је инсталисано укупно 538 ATM терминал (у 2005. години је било 397) и 11.448 ПОС-ова (у 2005. години је било 8.974). Од укупног броја банака у Босни и Херцеговини, 24 банке су користиле електронско банкарство. Иако скоро све банке учествују у електронском банкарству, релативно је мали број клијената за које се обављају трансакције, 6.813 правних лица и 5.308 физичких лица. Ипак у односу на 2005. годину, то представља значајно повећање (5.530 – правних лица и 1.202 – физичка лица). Мрежа банака и њихових филијала и експозитура је углавном задовољавајућа. Неповољним се може оцијенити мали број организационих јединица у ентитетима у којима није сједиште банке. Укупну банкарску мрежу чини 712 организационих јединица. Од тог броја су 302 филијале (260 у ентитету у коме је сједиште банке, 27 у другом ентитету и 15 у Брчко Дистрикту БиХ) и 410 експозитура (384 у ентитету у коме је сједиште банке, 22 у другом ентитету и четири у Брчко Дистрикту БиХ).

ПРВИ ЈУБИЛЕЈ

ЦББиХ обиљежава десет година дјеловања

Ове године Централна банка Босне и Херцеговине обиљежава десет година дјеловања, те је у вези с тим Управни одбор ЦББиХ, на сједници одржаној 27. фебруара, прихватио програм обиљежавања десетогодишњице Банке. На тај начин ће, као што је уобичајена пракса централних банака, бити обиљежен овај значајан датум, што је уједно и прилика да се на најбољи могући начин представе рад, резултати и будући планови. Програмом је предвиђено одржавање конференције међународног карактера која би била одржана 13. септембра 2007. године. У оквиру теме под називом "Десет година ЦББиХ" биће указано на три битне фазе развоја ЦББиХ, од успостављања, преко развоја, тренутне ситуације и будућих активности. Говорници ће, уз актуелног гувернера Кемала Козарића, бити и два бивша гувернера ЦББиХ, Peter Nicholl и Serge Robert. У оквиру конференције биће обрађена тема под називом "Монетарна политика у функцији финансијске стабилности", разлог за одабир ове теме је што финансијска стабилност представља бит постојања институције и самоодрживости земље. Као говорници биће позвани представници Међународног

монетарног фонда (ММФ) Банке за међународна поравнања (BIS), Европске централне банке (ЕЦБ)...

Посљедња сесија је "Панел гувернера", у оквиру којег ће гувернери централних банака региона дискутовати о монетарним политикама у региону,

Peter Nicholl

Serge Robert

њиховим сличностима и разликама, те о процесу прикључивања Европској унији, као заједничком циљу цијelog региона. Десетогодишњица дјеловања ЦББиХ симоболично ће бити обиљежена објављивањем монографије и израдом јубиларне кованице која би била коришћена искључиво у нумизматичке и промотивне сврхе.

Вицегувернер Владушић разговарао са првим секретаром Амбасаде Јапана у Бечу

Централну банку Босне и Херцеговине (ЦББиХ) посетио је први секретар Амбасаде Јапана у Бечу Тору Ое са којим је разговарао вицегувернер ЦББиХ Љубиша Владушић. Први секретар јапанске амбасаде био је заинтересован за економске прилике у земљи, те за активности ЦББиХ. Дефицит текућег рачуна, незапосленост и фискална политика највећи су проблеми са којима се БиХ сусреће, казао је вицегувернер Владушић, додавши да Босни и Херцеговини није лако пратити промјене у Европској унији, јер свака промјена цијена, нпр. нафте, на европском тржишту утиче и на домаћу економију. Ове године се очекује раст економије од 5%, што је, према оцјени вицегувернера, реално, јер је и прошле године забиљежен толики раст. Када је ријеч о ЦББиХ, она и даље наставља сигурно инвестирати своје девизне резерве које износе 5,4 милијарде КМ, и даље ће обављати улогу фискалног агента државе, а такође ће, када за то дође вријeme, преузети и улогу агента државе у издавању обvezница.

Саопштења за јавност

АМБАСАДОР РЕПУБЛИКЕ ЧЕШКЕ ПОСЈЕТИО ЦББИХ

Чешки амбасадор и гувернер у обиласку поставке новца ЦББиХ

Амбасадор Републике Чешке у Босни и Херцеговини Jiří Kudla и његов савјетник и шеф Економског одјела амбасаде Чешке Републике Zbyník Peška посетили су 22. фебруара 2007. године Централну банку Босне и Херцеговине (ЦББиХ) и у разговору са гувернером Кемалом Козарићем најавили могућност значајнијег чешког инвестирања у Босну и Херцеговину. Република Чешка би, према најавама амбасадора, ускоро могла постати један од већих улагача у Босни и Херцеговини, а потенцијални инвеститори би, у оквиру посјете нашој земљи, посетили и ЦББиХ, која би им презентовала макроекономске показатеље. Гувернер Козарић истакао је монетарну стабилност као један од значајних фактора за инвестирање, јер је она знак да профит остварен од инвестирања неће бити обезврјеђен. Везаност домаће валуте, конвертибилне марке, за евру, чешки амбасадор је оцјенио као један од највећих адуга ЦББиХ и земље у цјелини, макроекономски показатељи су охрабрујући што би могло бити важно чешким инвеститорима. Република Чешка је земља са огромним дотоком инвестиција који је ојачао њену валуту, а прошле године је остварила суфицит у спољнотрговинском робном промету. Током разговора, исказана је обострана жеља за јачом сарадњом ЦББиХ и Чешке народне банке. Сарадња ове двије монетарне институције је и

до сада била присутна, али је неопходно да буде интензивнија, будући да ће ЦББиХ у наредном периоду имати више контаката са Европском централном банком (ЕЦБ) и централним банкама земља чланица Европске уније (ЕУ).

ИНФЛАЦИЈА У ЈАНУАРУ 1,2%

Годишња стопа инфлације у јануару 2007. године, у односу на исти мјесец прошле године, у БиХ износи 1,2%. Ово представља значајно смањење у односу на вриједности у току 2006. године које су се кретале између 6% и 8%. Разлог за ово смањење је елиминација ефеката пореза на додатну вриједност (ПДВ), чије је увођење проузроковало раст цијена на почетку прошле године. Централна банка Босне и Херцеговине (ЦББиХ) је и прије увођења наглашавала да ће ПДВ проузроковати само једнократно повећање цијена и да нема разлога за пролонгиране инфлацијске притиске. Уколико не дође до драстичних промјена цијена нафте, врло је вјероватно да ће током 2007. године инфлација у БиХ бити на нивоу из периода прије 2006. године и да ће бити приближна инфлацији у зони евра, а нешто нижа него у земљама региона.

У ОПТИЦАЈУ ДОДАТНЕ КОЛИЧИНЕ КОВАНИЦА ОД 20 ФЕНИНГА

Централна банка Босне и Херцеговине (ЦББиХ) 1. марта 2007. године ставља у оптицај, као законско средство плаћања, додатно ковано новац у апоену од 20 фенинга. Ковање додатних количина кованог новца у апоену од 20 фенинга, ЦББиХ је извршила на основу одлуке Управног одбора ЦББиХ од 27. октобра 2006. године, а дистрибуција ће бити обављена посредством централне, главних јединица и филијала ЦББиХ. Овај ковано новац задржаће основна обиљежја и техничке карактеристике, с тим да се на наличју налази бројчана ознака "2007" која замјењује бројчану ознаку "2004" као годину ковања овог апоена. Према одлуци Управног одбора ЦББиХ, додатно је кована количина од десет милиона комада кованице од 20 фенинга који ће у оптицај бити стављани постепено, према потреби.

ГЛАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ И ФИЛИЈАЛЕ

ГЈ Сарајево

ГЈ Мостар

ГБРС Бања Лука

Филијала Брчко

Филијала Пале

ГЈ САРАЈЕВО

У току фебруара, Служба за банкарство је обавила 68 трансакција купопродаје домаће валуте, од чега је била 61 продаја у износу од 81.018.571,60 КМ и седам куповина у износу од 72.159.771,62 КМ. Салдо купопродаје на крају мјесеца био је позитиван и износио је 8.858.799,98 КМ. У Служби за трезорске послове извршene су 192 трансакције, од чега 127 улаза готовог новца у количини од 1.261.452 комада новчаница, 1.046.975 комада кованица, 258.684 комада оштећених новчаница и 37.187 комада новчаница евра. Извршена је 61 трансакција излаза готовог новца у количини од 1.549.540 комада новчаница, 830.002 комада кованица и 282.000 комада оштећених новчаница. У Централни регистар рачуна примљено је 370 захтјева за издавање извјештаја о рачунима и наплаћено 1.850,00 КМ.

ГЈ МОСТАР

У ГЈ Мостар у току су активности везане за Одлуку о крипто-вању и криптозаштити информација у ЦББиХ. Након што су се комерцијалне банке које имају отворен рачун резерви у ГЈ Мостар писмено огласиле да су заинтересоване за увођење крипто-вања и криптозаштите информација са PGP-ом у раду са готовим новцем, одржани су састанци са представницима двије комерцијалне банке, а планирани су састанци и с осталим банкама. У Служби за трезорске послове од 1. до 27. фебруара број улазних протокола износио је 61 комад укупне вриједности 33.799.265,00 КМ. Број излазних протокола износио је 48 комада укупне вриједности 45.283.030,20 КМ. У истом раздобљу Служба за мониторинг и платни промет примила је 76 захтјева за издавање података из Јединственог регистра трансакцијских рачуна и издала потврде по истим. Обављено је 280.648 трансакција платног промета.

ГБРС Бања Лука

Комерцијална банка а.д. Бања Лука је од 5. фебруара чланица платних система ЦББиХ, односно од тог датума је директно укључена у мрежу платног промета - жироклиринг и РТГС центра и жироклиринга ГБРСЦББиХ Бања Лука. У ГБРС је у фебруару издано 36 потврда из Јединственог регистра трансакцијских рачуна. У Служби за трезорске послове у овом мјесецу обављена је укупно 151 трансакција. Од тога, број улазних трансакција био је 97, а излазних трансакција 54. И поред знатно смањеног броја трансакција у односу на претходни мјесец, што је уобичајено за овај период, од комерцијалних банака примљена је и прерађена знатна количина новчаница КМ ефективе од 1.314.427 комада,

док је количина примљене и прерађене EUR ефективе била 162.707 комада. У ГБРС Бања Лука се наставља позитиван тренд купопродаје КМ. Током фебруара обрађена су 73 предмета, од чега се на куповину односи 16 предмета у износу од 58,2 милиона КМ, а на продају је 57 предмета у износу од 71,3 милиона КМ, тако да је укупан нето биланс купопродаје 2,5 милијарди КМ.

ФИЛИЈАЛА БРЧКО

Настављени су радови на реконструкцији и додградњи објекта Филијале ЦББиХ у Брчком. У току фебруара остварен је нешто мањи улаз и знатно већи излаз готовине у/из издвојеног трезора, али је издвојени трезор цијело вријеме радио, упркос отежаним условима. Приправница **Амра Вилић** је 26. фебруара положила приправнички испит. Службеница **Јасминка Бурић** присуствовала састанку Комисије за дораду банкарско-рачуноводственог софтвера.

ФИЛИЈАЛА ПАЛЕ

У току фебруара, у Филијали ГБРСЦББиХ на Палама, реализовано је 30 трансакција купопродаје КМ, од чега се на продају КМ односе 22 трансакције у износу од 4,1 милиона КМ, а на куповину КМ осам трансакција у износу од 3,9 милиона КМ. У односу на исти период претходног мјесеца, број трансакција куповине и продаје КМ опао је за шест индексних поена. Број куповина КМ остао је на нивоу претходног мјесеца, а број трансакција продаје КМ опао је за осам индексних поена. Међутим, салдо између куповине и продаје КМ остао је на нивоу истог периода претходног мјесеца. Број полога КМ повећан је за 2%, а број исплате КМ опао је за 51 индексни поен. Број примљених захтјева CAS-а повећан је за 10%, а међубанкарских трансфера опао за 70 индексних поена у односу на претходни период. Депозити комерцијалних банака у КМ опали су за седам индексних поена, а у другим валутама повећани су за 1%. Просјечан салдо на рачунима резерви комерцијалних банака опао је за седам индексних поена, а све банке су испуниле обавезну резерву.

ЕДУКАЦИЈА

Уфебруару одржано је шест семинара и посебан, намјенски, симпосијум из области SWIFT-а. ЦББиХ је организовала у својим просторијама у Сарајеву семинар од 25. до 28. фебруара током којег је одржано предавање за 22 службеника ЦББиХ из области SWIFT-а различитог степена комплексности, укључујући поруке везане за хартије од вриједности. Наиме, нови послови у ЦББиХ налажу специјализовану обуку за различите службенике који се по природи послале сусрећу са SWIFT порукама. У случају Одјељења за банкарство, на пример, неопходно је знање за обављање послова

иностршног платног промета, као и послове конфирмација. Службеници су активно укључени у евидентију портфолија хартија од вриједности и ускоро се планира рад на пословима репо трансакција где ће бити неопходно користити SWIFT поруке из категорије 5 (за хартије од вриједности). Обука за одређене комплексније категорије SWIFT порука била је значајна и запослене у SWIFT служби, Одјељењу за мониторинг и анализе и Одјељењу за сервисирање јавног дуга. Семинар је био веома успјешан и посебно користан за службенике ЦББиХ који ће ове послове радити у скорој будућности, а који до сада нису имали прилике присуствовати оваквој врсти едукације.

НОВИНА У КАДРОВСКИМ ПОСЛОВИМА

Од 1. јануара 2007. године у Републици Српској примјењује се нови Закон о порезу на доходак. Према новим прописима у РС предмет опорезивања је збир свих нето прихода које оствари порески обvezник из свих извора током порезне године, а порезну основицу пореза на доходак физичког лица у РС чини нето приход из свих извора који је у складу са законом опорезив, укључујући плату, средства за остварене резултате рада и друга лична примања. Од пореза на доходак ослобођени су: отпремнике код одласка у пензију, новчане помоћи исплаћене до висине утврђене посебним прописима, накнаде за превоз на посао и са послом исплаћене до висине по посебним прописима, накнаде пут-

них трошка и дневница за службени пут исплаћене до висине по посебним прописима и друга таксативно наведена примања. Оно што јебитно за ЦББиХ је да порез на доходак по одбитку пада на терет послодавца који обрачунава и плаћа порез по одбитку у име запосленог и да се за службенике чије је место пребивалиште у РС обрачун и уплата пореза на сва примања (плате, топли оброк, регрес и остала додатна примања која прелазе дефинисане лимите) врши у складу са наведеном законом. Одјељење за управљање људским ресурсима је у законском року доставило надлежној пореској управи податке о службеницима ЦУЦББиХ чије је пребивалиште у РС, а с тим у вези ће Служба за методе управљања људским ресурсима убудуће радити и овај дио после у вези с порезима и достављати податке о новим службеницима чије је пребивалиште у РС и евентуалним промјенама података о службеницима.

ЗАПОШЉАВАЊЕ

Уфебруар примљена су три нова службеника и то: **Сања Ђосић** на одређено вријеме, на радно мјесто стручног сарадника за статистику монетарног и финансијског сектора ЦУЦББиХ; **Чедомир Лучић** и **Алмир Карадић**, на неодређено вријеме на радно мјесто самосталног референта за физичку заштиту у Служби за физичку заштиту Одјељења за сигурност ЦУЦББиХ. У току мјесеца престао је уговор о раду два службеника запослене на неодређено вријеме. **Душанка Пелицарић**, координатор Службе "Front office" Одјељења за банкарство је са 14. фебруаром 2007. године, испунила услове за пензионисање. Стекла је више од 38 година радног стажа, радећи у банкама, Народној банци Босне и

Херцеговине и у Централној банци Босне и Херцеговине у којој је била запослена од њеног оснивања. Надамо се да ће Дуња уживати лијепе пензионерске дане. Са 28. фебруаром 2007. године престао је радни однос на неодређено вријеме по споразуму **Дамиру Ђосићу**, економском аналитичару у Одјељењу за економска истраживања, статистику и публикације.

Душанка
Пелицарић

Дамир
Ђосић

CENTRALNA BANKA
BOSNE I HERCEGOVINE

ЦЕНТРАЛНА БАНКА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Издавач: Централна банка БиХ; Адреса: Маршала Тита 25, 71000 Сарајево; Припрема: Служба за односе с јавношћу ЦББиХ;

Веб страница: <http://www.cbbh.ba>; Имејл: contact@cbbh.ba; Уредник: Звијада Ковач, Контакт телефон: (033) 278-123; ДПТ уредник: Алмир Салиховић;

Сарадници: Данјела Голијанин, Алмир Салиховић, Ема Мунџехаоић (лектор), Дарина Драгаш и Вилдана Поповчевић (лектори - енглеска верзија), Ериадина Бајровић, Анђа Бијељац и

Адела Линцендер (текстови о запошљавању и едукацији); Штампа: Севда Ханџић, Служба за заједничке послове ЦББиХ; Билтен излази сваког мјесеца

Мјесечни биланс стања (привремени) од 31. јануара 2007. године
Објашњења

Мјесечни биланс стања се издаје да би се обезбиједиле информације о раду Централне банке Босне и Херцеговине према правилу валутног одбора и да би се понудиле посебне информације које захтјева Закон о Централној банци Босне и Херцеговине.

Неке посебне карактеристике биланса стања од 31. јануара су:

На дан 31. јануара Банка је задовољила обавезе правила валутног одбора како то наводи члан 31. Закона. Стане нето стране активе превазилази њену монетарну пасиву у конвертибилним маркама (КМ) за 227.193 хиљада КМ. Ово је приказано у ставки нето девизна актива минус монетарна пасива.

Девизна актива је сачињена углавном од депозита који се држе код ино-банака.

Биланс стања, такође, приказује композицију држања валута тако што их диференцира у EUR и остале валуте.

Банчине девизне инвестиције доносе приход за банку.

Монетарна пасива је у највећем обиму представљала обавезу Банке за КМ новац у оптицају (2.077.363 хиљада КМ) и депозите резидентних банака (2.904.645 хиљада КМ).

Капитал и резерве одражавају почетни капитал, резерве, акције и акумулисане добити Банке од почетка њеног рада 11. августа 1997. године. Као депозитар за чланство Босне и Херцеговине у ММФ-у, Банка исказује у билансу стања ММФ-ове рачуне 1 и 2 као страну пасиву, и чува хартије од вриједности Владе Босне и Херцеговине везане за чланство. Истовремено дјелујући и као фискални агент у име Владе у њеним односима са ММФ-ом, Банка евидентира средства и обавезе Владе везане за чланство на повјерилачким рачунима одвојеним од биланса стања. Консолидацијом свих рачуна везаним за чланство Босне и Херцеговине у ММФ-у израчунава се обавеза као нето чланска позиција од 30.208 хиљада КМ.

Банка, такође, води одређене рачуне страних валута у смислу споразума између Владе Босне и Херцеговине и страних влада и финансијских организација, као и девизне рачуне државних институција и агенција за које Банка дјелује као агент. Како ови рачуни нису нити актива нити пасива ЦББиХ, они нису укључени у горенаведени биланс стања. Укупни износ средстава која се држе на овим рачунима је био 412.399 хиљада КМ.

Даљи упити који се тичу Мјесечног биланса стања могу се упутити Одјељењу за рачуноводство и финансије у Сарајеву на тел. (33) 27 81 19, факс. (33) 27 82 94. Представници медија могу се обратити Служби за односе с јавношћу на тел. (33) 27 81 23, факс (33) 27 82 96.

Централна банка Босне и Херцеговине је независна монетарна институција БиХ и нема никаквих организацијских веза са било којом пословном банком.

Мјесечни биланс стања (привремени) од 31. јануара 2007. године
(износи у хиљадама КМ)

АКТИВА		Укупан износ	EUR	Остале валуте
1	Девизна актива	5.364.956	5.360.393	4.563
1.1	Готовина	22.592	22.541	51
1.2	Краткорочни депозити	4.947.188	4.943.809	3.379
1.3	СДР у ММФ-у	1.133	0	1.133
1.4	Инвестиције у хартије од вриједности	394.043	394.043	0
2	Остале активе	112.383		
УКУПНА АКТИВА (1 + 2)		5.477.339		

ПАСИВА		Укупан износ
3	Монетарна пасива	5.136.762
3.1	Валута у оптицају	2.077.363
3.2	Кредитни биланс резидентних банака	2.904.645
3.3	Кредитни биланс осталих резидената	154.754
4	Обавезе према нерезидентима	1.001
5	Остале пасива	28.548
6	Капитал и резерве	311.028
УКУПНА ПАСИВА (3+4+5+6)		5.477.339
Нето девизна актива минус монетарна пасива (1 - 3 - 4)		227.193

мр Анкица Колобарић
 Главни интерни ревизор

мр Кемал Козарин
 Гувернер
 Сарајево (датум) 20.02.2007.